

Мамедова С.Н., Иниятова К.С.

МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ПРИЗНАКИ ВОСПАЛИТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА ПОДЖЕЛУДОЧНОЙ ЖЕЛЕЗЫ ПРИ САХАРНОМ ДИАБЕТЕ

Кафедра гистологии

Научный руководитель: магистр Сарина А.А.

НАО «Западно-Казахстанской медицинской университет имени Марата Оспанова»,
город Актобе, Республика Казахстан

Ключевые слова: сахарный диабет, воспаление поджелудочной железы, морфологические признаки, литературный обзор, паренхима железы.

Актуальность заключается в важности изучения особенностей морфологических признаков строения здоровой поджелудочной железы и при воспалительном процессе поджелудочной железы при сахарном диабете. Сахарный диабет занимает первое место среди эндокринных заболеваний. Согласно данным ВОЗ во всем мире насчитывается более 150 млн. больных сахарным диабетом. Количество больных сахарным диабетом удваивается каждые 15 лет. А также в развитых странах смертность от СД занимает 4 место[1,2,3].

Цель исследования: Сравнительная оценка об изменении морфо-гистологической структуры поджелудочной железы при сахарном диабете.

Материалы и методы: В исследовании были изучены полнотекстовые публикации на английском, русском, азербайджанском языках, в которых идет речь о морфологических признаках воспалительного процесса поджелудочной железы при сахарном диабете.

Результаты: По результатам проведения анализа и обзора с изученной литературы, был сделан вывод о различии морфофункциональных признаков поджелудочной железы при сахарном диабете. Количество островков Лангерганса и их размеры при сахарном диабете значительно уменьшены. Клетки островкового аппарата в различной степени дистрофически изменены, иногда атрофичны, а в соединительнотканых прослойках отмечается гиалиноз. При некоторых клинических формах сахарного диабета наряду с дистрофическим и атрофическим процессами иногда могут наблюдаться явления регенерации островковой паренхимы.

Заключение: Таким образом, в большинстве случаев отмечалось уменьшение числа и размеров островков Лангерганса. Во всех исследованных случаях были обнаружены воспалительные изменения в поджелудочной железе преимущественно в виде лимфоидной, плазмацитарной и макрофагальной инфильтрации. В клетках островкового аппарата отмечено очень большое количество внутриядерных герпетических включений II типа. Признаки воспаления отмечены как в паренхиме железы, так и в жировой и фиброзной тканях.

Список литературы:

1. Сахарный диабет 2 типа. Проблемы и решения: Т. 1 / Александр Сергеевич Аметов . – 3-е изд., перераб. и доп. – Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2015. – 350 с.
2. Актуальные вопросы терапии и обучения пациентов с сахарным диабетом [Электронный ресурс]: цикл веб-конференций. – 3,41 Кб. – Москва, 2013.
3. Рафиг Мамедгасанов «Şəkərli diabet» - Баку, 2016

ТҮЙІН

Мамедова С.Н., Иниязова К.С.

Қант диабетіндегі ұйық безінің қабыну процесінің морфологиялық белгілері

Гистология кафедрасы

Аға ғылыми қызметкер, магистр Сарина А.А.

«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы, Ақтөбе қаласы, Қазақстан Республикасы
Қант диабеті кезіндегі ұйқы безінің гистологиялық типтері морфология белгілері бойынша әртүрлі, бұл аурудың клиникалық ағымын болжауға мүмкіндік беретін гистологиялық зерттеу әдісін қолдануды қажет етеді.

SUMMARY

Mamedova S. N., Iniyatova K. S.

Morphological signs of the inflammatory process of the pancreas in diabetes mellitus

Department of Histology Senior Researcher, Master Sarina A.A. Non-profit joint stock company "West Kazakhstan Medical University named after Marat Ospanov", Aktobe city, Republic of Kazakhstan

Morphological signs of the pancreas in diabetes mellitus vary quite well within the histological type, which requires the use of a histological research method that allows predicting the clinical course of the disease.

УДК 614.253.5(043)

Шақтыбай А.Т., Хамзиева М.М., Нұрмұханов Б.Н., Күзембай А.С.,
Қуаналиева Д.С.

**МЕЙІРБИКЕ ІСІНДЕГІ КОММУНИКАТИВТІ ДАҒДЫЛАРДЫҢ
ҚАҒИДАТТАРЫ: ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕ**

Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау кафедрасы

Ғылыми жетекші: PhD, доцент Абдикадирова И.Т.

Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті КеАҚ
Ақтөбе қаласы, Қазақстан Республикасы

Кілттік сөздер: медбике, диагностикалық қарым-қатынас, науқасты күту, қарым-қатынас дағдылары, моральдық және этникалық ұстанымдар.

Өзектілігі. Мейірбикелер әртүрлі мәдени қоғамдардағы әртүрлі әлеуметтік-экономикалық және басқа жағдайларда жұмыс істейді. Дегенмен, мейірбике ісінің кейбір коммуникативті қағидастары барлық жерде болмаса да, көптеген елдерде қабылданған.

Орта медициналық қызметкер ақпарат беру және пациенттермен тілдесу, диагнозын хабарлауға, сонымен қатар, оларға берілген жағымсыз жаңалықтарды түсінуге және жеңуге көмектесуде маңызды рөл атқарады. Осы үрдістерді дұрыс жеткізу үшін мейірбике коммуникативті дағдыларды меңгерген болуы керек.

Зерттеу мақсаты: Халықаралық тәжірибедегі мейірбикелердің коммуникативті дағды қағидастарын және оның меңгеруін зерттеу.

Материалдар мен әдістер: PubMed, E-library, m-book деректер базасынан әдебиеттердің алдын ала анықталған іздеу салу сөздерін пайдалана отырып, ағылшын, орыс тілдерінде іздеу, мәліметтердің сенімділігі, дұрыстығын бағалау.

Нәтиже. Мейірбикелердің коммуникативтік дәстүрлерінің үлгісін Батыста, әсіресе, Ұлыбритания мен АҚШ сияқты елдердің тәжірибесінен көруге болады. Дүниежүзінің